

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Vaststelling herijking programma erfgoedlijnen en vaststelling subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit van 12 november 2024 om de herijking programma erfgoedlijnen en de subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025 vast te stellen. Daarnaast bieden wij u het Koersdocument van de erfgoedlijn Landgoederenzone aan.

Herijking programma erfgoedlijnen

Sinds 2012 werkt de provincie aan het ontwikkelen van zeven erfgoedlijnen met zo'n 300 partners, die zijn georganiseerd in de erfgoedtafels. Het is van belang om met de erfgoedlijnen maatschappelijk relevant te blijven voor de (toekomstige) inwoners en bezoekers van Zuid-Holland. Voor hen ontwikkelen we de erfgoedlijnen. Dit betekent iets voor de keuze van de verhalen die we vertellen, de manier waarop we ze vertellen, welke doelgroepen we bereiken en hoe we ons instrumentarium inzetten. Zowel vanuit externe partijen als vanuit de politiek komen wensen t.a.v. herijking en doorontwikkeling. Een nieuwe collegeperiode is een uitgelezen moment om hierover na te denken. In het Coalitieakkoord 'Krachtig Zuid-Holland' staat derhalve het voornemen om de erfgoedlijnen te herijken.

Deze herijking gebeurt door enerzijds terug te kijken op wat er de afgelopen periode is bereikt, maar ook door vooruit te kijken en te inventariseren of we nog de goede dingen doen en te bepalen of er kansen zijn die we kunnen benutten. Wij hebben u op 18 juni 2024 geïnformeerd over hoe wij vorm denken te geven aan de herijking. De herijking is vervolgens besproken tijdens de commissievergadering BMM op 27 september 2024. Er heeft een goed gesprek plaatsgevonden en de herijking kon op instemming rekenen. Wij gaan aan de slag met de voorgenomen herijking wat ondermeer inhoudt dat de erfgoedlijn Trekvaarten zal worden uitgebreid en dat de erfgoedlijn Waterdriehoek zal worden getransformeerd tot de erfgoedlijn Maritieme Industrie.

Koersdocument Landgoederenzone 2030

Een mooi voorbeeld van de herijking erfgoedlijnen en hoe de erfgoedtafels hier mee aan de slag zijn gegaan is het koersdocument Landgoederenzone 2023. De erfgoedlijn Landgoederenzone is geografisch gelegen langs de binnenduinrand tussen het Westland en Hillegom, en bestaat uit bijna 90 waardevolle landgoederen en buitenplaatsen (of restanten hiervan). Voor deze erfgoedlijn is in 2016 een streefbeeld opgesteld onder de titel 'Hollands Buiten, ruimtelijk beeld landgoederenzone'.

Binnen de erfgoedtafel Landgoederenzone werken 12 gemeenten en circa 70 organisaties samen aan de realisatie van dit streefbeeld. In de afgelopen jaren hebben de diverse deelnemers aan de erfgoedtafel laten zien dat je samen veel kunt bereiken. Met dank aan de inzet van deelnemers en vele vrijwilligers en met financiële steun van de provincie zijn of worden zo'n 200 waardevolle projecten gerealiseerd die bijdragen aan het behouden, beschermen en beleefbaar maken van de Landgoederenzone.

In het najaar van 2023 is de erfgoedtafel gestart met de actualisatie van de ambities en dit heeft geresulteerd in het Koersdocument erfgoedlijn Landgoederenzone 2030, dat is vastgesteld door de tafel en aan u ter informatie wordt aangeboden. Dit Koersdocument geeft richting aan de toekomst van de erfgoedlijn, waarbij ook wordt aangesloten op actuele sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en op nieuwe vraagstukken zoals klimaatadaptatie, energietransitie, woningbouw en biodiversiteit. Na de actualisatie van het streefbeeld wordt ook het afwegingskader ter beoordeling van de projectvoorstellen opnieuw onder de loep genomen.

Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025

Recent is de nieuwe Algemene Subsidieverordening (Asv) vastgesteld. Daarnaast loopt de huidige subsidieregeling erfgoedlijnen af op 31 december 2024. Met de nieuwe subsidieregeling erfgoedlijnen 2025 worden eerdere wijzigingen meegenomen en wordt meteen een verbeterslag gemaakt (verlenging looptijd, inhoudelijke wijzigingen als gevolg van herijking erfgoedlijnen, aanscherping enkele bepalingen en in overeenstemming brengen met de nieuwe ASV).

De belangrijkste wijzigingen t.o.v. de subsidieregeling erfgoedlijnen 2020 zijn:

- Artikel 1: Begripsbepalingen: begrip erfgoedtafel toegevoegd en definitie erfgoedlijn iets aangescherpt.
- Artikel 2: Subsidiabele activiteiten: opsomming erfgoedlijnen toegevoegd; waarbij de transformatie van de oude erfgoedlijn Waterdriehoek naar Maritieme Industrie is doorgevoerd.
- Artikel 4: Subsidievereisten: 'activiteit' wordt 'project en bijbehorende resultaten'
- Artikel 5: Weigeringsgronden. De eerdere wijziging van de bodem van €10.000,- is hierin verwerkt. Daarnaast wordt als weigeringsgrond opgenomen de instandhoudingskosten van de aanvrager. Dit stond al in de oude Asv maar is in de nieuwe komen te vervallen. Met dit artikel wordt tot uitdrukking gebracht dat een projectsubsidie niet is bedoeld om de alledaagse bedrijfsvoering van de aanvrager te financieren.
- Artikel 8: Niet-subsidiabele kosten: vrijwilligersuren, aanschafkosten voor de voorwerpen voor een collectie en kosten die worden gemaakt voor het aanvragen van subsidie.
- Artikel 9.2: voor projecten waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, is extra verlenging van maximaal een jaar mogelijk.

Hiermee is er één nieuwe subsidieregeling erfgoedlijnen die in lijn is met de nieuwe Asv waarbij mogelijke onduidelijkheden bij de aanvragers ondervangen worden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij kijken uit naar de verdere samenwerking met de zeven erfgoedtafels in de provincie Zuid-Holland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Herijking programma erfgoedlijnen
2. Besluit subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025
3. Koersdocument Landgoederenzone 2030